

De mensen tussen de 25 en de 45 zijn over het algemeen twee verdieners die voldoende gezamenlijk inkomen hebben en ook kunnen sparen. Ze hebben het financieel niet slecht.

Echter is dat ook de generatie die snel gratificatie nastreeft, dat wil zeggen meer met korte termijn bezig is dan met lange termijn. Het is de generatie van "ik wil het nu". Sparen voor een verbouwing, een reis, een nieuwe auto enzovoort. Maar sparen voor over minimaal 20 jaar daar zijn zij niet mee bezig. En dat is ook niet abnormaal, dat waren wij, iedereen boven de 50, namelijk ook niet.

Toch is er een verschil.

Op 8 juni 1956 is de AOW ingevoerd in Nederland. Mensen gingen steun trekken van Drees. De Algemene Ouderdomswet is ingevoerd als een soort staatspensioen voor alle ingezetenen in Nederland en de Rijksgebieden om de ouderen te voorzien van een minimum inkomen. De staat nam hiermee de zorg voor de ouderen over van vrijwilligers en kerk organisaties.

In eerste instantie werd de AOW bekostigd door de premie die de werkende betalen en uit de algemene belastingopbrengsten. In 2001 is besloten om geen AOW premie meer te vorderen bij de werkende en allen nog de gelden te halen uit de belastingopbrengsten. Dit en de vergrijzing heeft er voor gezorgd dat de betaling van de AOW onder druk kwam te staan. Er moest iets gebeuren om nog tot uitbetaling over te kunnen gaan, nu en in de toekomst. Er zijn dan twee mogelijkheden, korten op de AOW of later uitbetalen. Omdat de AOW gekoppeld is aan het sociaal minimum is korten op de hoogte van het bedrag niet mogelijk, dan maar de betaling uitstellen. En dus ging de AOW leeftijd omhoog van 65 naar 68. Nu het aantal gepensioneerde toeneemt, de vergrijzing, wordt de groep AOW gerechtigde groter, maar door de kleiner wordende bevolkingsaanwas het aantal werkenden minder. Er zijn steeds minder mensen beschikbaar om de AOW te betalen. De leeftijd van 68 staat dan ook niet in steen geschreven en kan altijd nog veranderen, lees verhogen.

Naast het staatspensioen, de AOW, hebben wij in Nederland een goed pensioenstelsel van particuliere pensioenfondsen. Iedereen die werkt en boven de 25 is betaald pensioenpremie waarmee een pensioen voor later wordt opgebouwd. Pensioenfondsen beleggen met jouw spaargeld met de verwachting daar een mooi rendement op te maken. En in een normale wereld is dat ook meer dan mogelijk. Echter er zijn een aantal gebeurtenissen die roet in het eten hebben gegooid en nog steeds doen. Midden en eind jaren tachtig hadden we de internetbubbel die barsten. Grote Tech bedrijven bleken toch niet aan de verwachtingen te kunnen voldoen. Zoals het Nederlandse Hyves en World Online. In de val van Hyves ging bijna de Telegraaf ten onder en World Online werd zelfs een strafzaak omdat de eigenaresse Nina Brink waarschijnlijk met voorkennis haar aandelen had verkocht. (het bedrijf ging uiteindelijk in 2000 ten onder maar al in de jaren ervoor werd er door Pensioenfondsen behoorlijk geïnvesteerd) Daarna kwam de "we moeten naar de beurs" beweging op gang en ging iedereen ineens beleggen, inmiddels aangekomen in midden jaren negentig, begin tweeduizend. KPN ging naar de beurs en het aandeel kelderde naar een record diepte punt van een paar tientjes naar een paar centen. Ook de aandelen AJAX en AH voldeden toch niet aan de verwachting. In 2008 kwam de bankencrisis, de vastgoedsector in Amerika barste uit elkaar en banken en verzekeraars verloren grote sommen geld, miljarden verdampten. Ook de flitshandel heeft de logge pensioenfondsen geen goed gedaan. Ze hebben ondanks hun dure kantoren niet meer het vermogen om aan al hun betalingsverplichtingen te voldoen. De dekkingsgraad van pensioenfondsen werd niet meer gehaald en dus ging wettelijke minimale dekkingsgraad omlaag. Van 104 naar ruim onder de 90, sommige zelfs maar 86. Dat lijkt misschien nietszeggend maar dat wil eigenlijk zeggen dat van de 100 mensen er maar 86 pensioen kunnen krijgen of dat er minder wordt uitbetaald omdat 86 verdeeld moet worden over 100 mensen. Gelukkig gaan er mensen dood en haalt niet iedereen de pensioen gerechtigde leeftijd.

Onze overheid heeft leningen uitstaan bij pensioenfondsen maar tot op heden is de overheid niet vlot met terugbetalen. Ook heeft de overheid een aantal keer een greep gedaan in de AOW pot en ook daarin heeft de overheid laten zien slecht te zijn in terug betalen.

De spaarrente ligt historisch laag. Er wordt amper rente gegeven. De diepere bedoeling daarvan is dat de banken hun vermogen moeten opbouwen om de schade van hun eigen hebberigheid die in 2008 zo pijnlijk aan het licht kwamen recht te zetten. Ze hebben te weinig vermogen. Daarnaast heeft de Europese Bank heel veel schulden van landen opgekocht en ook daar betalen wij met zijn allen voor door de lage rente.

De hypotheek rente is ook historisch laag en daar denken mensen voordeel mee te hebben, we betalen immers minder voor een huis waardoor er een groter, en dus duurder huis gekocht kan worden. De meeste realiseren zich niet dat de prijs van een gemiddeld huis 75.000 tot 100.000 euro hoger ligt dan de waarde voordat de hypotheekrente omlaag ging. Er is dus naast bakstenen en hoop lucht verkocht. Lucht waar geen cent van terug te verdienen is. En er zijn nog steeds mensen die trappen in een aflossingsvrije hypotheek.

Nu we uit de pandemie komen en alles weer redelijk normaal geworden is worden we geconfronteerd met een oorlog in Europa. Een oorlog die eind februari losbarstte en die nu verantwoordelijk wordt gehouden voor schaarste en stijgende prijzen. De brandstofprijzen stijgen naar een waanzinnigen hoogte en ook de graan prijzen blijven omhoog gaan. En natuurlijk komt dat allemaal door de invasie van Rusland in Oekraïne. Echter al in januari zat de inflatie tegen de 10% aan. Geen invasie, geen oorlog.

Alles bij elkaar genomen niet echt een positief beeld wat de financiële toekomst betreft. De overheid die geld neemt uit een toch al kleine AOW pot, die ook nog eens steeds minder en minder gevuld wordt, pensioenfondsen die niet meer de dekkingsgraad halen die feitelijk vereist is om aan alle betalingsverplichtingen te voldoen en daarbij ook nog eens een lenende overheid die erg moeilijk is met terugbetalen. Neem daar de lage, en vaak negatieve rente bij die de banken berekenen uit naam van de Europese Bank en voile, nu is het tijd om niet meer te vragen wat de overheid voor mij kan doen voor mijn financiële toekomst maar meer te vragen wat kan ik doen om mijn financiële toekomst veilig te stellen.

Twee dingen die wij actief kunnen doen.

1. Geld beschikbaar stellen om mee te beleggen en te sparen of wel goed te laten renderen
2. Kennis opdoen van de financiële markt.

Geld beschikbaar stellen is makkelijker gezegd dan gedaan. Hoewel de generatie waar ik me nu op richt zijn twee verdieners en hebben genoeg geld om minimaal twee keer per jaar op vakantie te gaan en om dan toch nog geld over te houden voor de geneugten van het leven. En ook zullen zij moeten gaan budgetteren willen ze voldoende geld over houden om straks te gaan beleggen. Mijn advies is om een jaar lang te sparen en om dan dat geld te gebruiken om de beurs mee te verkennen.

Kennis opdoen van de financiële markt. Gebruik daar een jaar voor. Het jaar dat je toch al gebruikt om voldoende geld bij elkaar te sparen. Lees het politieke nieuws en probeer parallellen te vinden met de financiële markt. Een voorbeeld, er wordt verwacht dat de oorlog in Oekraïne nog wel een tijdje zal aanhouden. Poetin wil geen gezicht verliezen, en het Oekraïense leger is niet sterk genoeg om de Russen te verslaan. Legers hebben olie nodig en de verwachting is dan ook dat de prijs van olie nog wel even zal stijgen, aandelen olie open kan geld opleveren maar nog beter is om te kijken naar materiaal dat nodig is om olie uit de grond te halen. We willen allemaal los komen van fossiele brandstoffen. Meer wind en zonnen energie opwekken maar ook kijken naar andere energiebronnen. Ook op dat veld liggen beleggingsmogelijkheden, warmtepompen, Hydro centrales en noem maar op. Graanprijzen gaan stijgen en daarmee ook de prijzen van bijvoorbeeld bier.

Met de nodige kennis is beleggen geen gokken maar wetenschap. Er zijn drie gouden regels als het om beleggen gaat, naast kennis van zaken hebben, regel 1, koop nooit een aandeel op emotie, regel 2 koop nooit een aandeel met geleend geld en regel 3 kijk niet alleen naar de korte of lange termijn maar spreid het vermogen in waarde en tijdsduur.

Naast kennis op doen van de financiële markt is het ook handig om te weten wat geld nog meer kan doen dan alleen op de beurs te renderen. Er zijn meer manieren om geld aan het werk te zetten. Geld heeft een groot voordeel, het neemt geen rook, plas of slaap pauzes. Het werkt 24 uur per dag door.

Om te weten wat er met geld allemaal nog meer kan is het handig om eerst te ontdekken wat activa is en wat passiva. Wat is bezit en wat is last. Bezit is alles dat uiteindelijk in geld omgezet kan worden en last is alles waar voor het gebruik betaald wordt. Een auto rijden is een last, een auto verhuren een bezit. In een huis wonen met een hypotheek een last, een afbetaald huis verhuren en bezit. Het is dan ook fout om te denken ik bezit een huis als je niet meer bezit dan een hypotheek. Met mijn bezit mag ik doen wat ik wil, binnen de regels van de wet, verhuren van jouw "eigen" huis mag alleen dan als er toestemming is van de eigenaar, de hypotheek verstrekker. Een nog niet afbetaald huis opgeven als onderdeel van jouw pensioenplan is dan ook onzin en niet realistisch, zeker niet als het gaat om een hypotheek met een aflossingsvrij deel. Goed weten wat een activa is en wat een passiva kan een hoop ellende voorkomen in de toekomst.

Het is ook handig om in een financiële planning mee te nemen de duur van een bancair jaar en de tijd die vermogen nodig heeft om te verdubbelen bij de rentestand waarop jouw kapitaal staat te renderen. Hoe meer men weet van de financiële wereld en de werking van geld hoe makkelijker het wordt om er mee om te gaan. Naast wetenschap over geld en geld verdienen zonder daadwerkelijk te werken, is het stellen van een doel noodzakelijk. Waarom, eigenlijk heel simpel, een reis zonder bestemming is alleen maar een wandeling er is een doel nodig om onze focus te houden. Er zijn heel weinig mensen die op vakantie gaan, op Schiphol aankomen en dan zeggen doe maar een vliegticket naar een leuke bestemming.

En daarom is financiële educatie niet alleen aan te raden maar broodnodig.